Standardy Ochrony Małoletnich w Ośrodku Zdrowia Propsyche w Bydgoszczy ul. Teofila Lenartowicza 33-35

Bydgoszcz 2024

Rozdział 1

Informacje ogólne

1. Wprowadzenie

Ustawa z dnia 28 lipca 2023 r. o zmianie ustawy – Kodeks rodzinny i opiekuńczy oraz niektórych (Dz. U. poz. 1606) określiła warunki skutecznej ochrony małoletnich przed różnymi formami przemocy. Wprowadzone zmiany wskazują na potrzebę opracowania jasnych i spójnych standardów postępowania w sytuacjach podejrzenia krzywdzenia lub krzywdzenia małoletnich.

„Standardy ochrony małoletnich" są jednym z elementów systemowego rozwiązania ochrony małoletnich przed krzywdzeniem i stanowią formę zabezpieczenia ich praw.

Należy je traktować jako jedno z narzędzi wzmacniających i ułatwiających skuteczniejszą ochronę małoletnich przed krzywdzeniem.

W konstruowaniu „Standardów ochrony małoletnich" przyjęto następujące założenia:

- w Ośrodku Zdrowia Propsyche prowadzonym przez Propsyche Sp. z o.o. nie są zatrudniane osoby mogące zagrażać bezpieczeństwu małoletnich,
- wszyscy pracownicy potrafią zdiagnozować symptomy krzywdzenia małoletniego oraz podejmować interwencje w przypadku podejrzenia, że małoletni jest ofiarą przemocy w szkole lub przemocy domowej,
- podejmowane w Ośrodku postępowania nie mogą naruszać praw dziecka, praw człowieka oraz bezpieczeństwa danych osobowych,
- małoletni wiedzą, jak unikać zagrożeń w kontaktach z dorosłymi i rówieśnikami,
- małoletni wiedzą, do kogo zwracać się o pomoc w sytuacjach dla nich trudnych i czynią to mając świadomość skuteczności podejmowanych działań,
- rodzice poszerzają wiedzę i umiejętności o metodach wychowania dziecka bez stosowania przemocy oraz potrafią je uczyć zasad bezpieczeństwa.

Ponadto przyjęto, że:

- prowadzone w Ośrodku postępowanie na wypadek krzywdzenia lub podejrzenia krzywdzenia małoletnich jest zorganizowane w sposób zapewniający im skuteczną ochronę,
- działania podejmowane w ramach ochrony małoletnich przed krzywdzeniem są dokumentowane oraz monitorowane i poddawane okresowej weryfikacji.

Uwzględniając powyższe założenia, niniejszy dokument określa zatem standardy ochrony małoletnich, stanowiące zbiór zasad i procedur postępowania w sytuacjach zagrożenia ich bezpieczeństwa. Jego najważniejszym celem jest ochrona małoletnich przez różnymi formami przemocy oraz budowanie bezpiecznego i przyjaznego środowiska w Ośrodku.

2. Słowniczek pojęć

Słowniczek pojęć/objaśnień terminów używanych w dokumencie „Standardy ochrony dzieci”.

1. **Ośrodek** – Ośrodek Zdrowia Propsyche prowadzony przez Propsyche Sp. z o.o., ul. Teofila Lenartowicza 33-34, 85-133 Bydgoszcz.
2. **Pracownikiem Ośrodka** jest każda osoba zatrudniona w Propsyche Sp. z o.o. bez względu na formę zatrudnienia, w tym wolontariusze lub inne osoby, które z racji pełnionej funkcji lub zadań mają kontakt z małoletnimi/dziećmi.
3. **Dzieckiem (małoletnim)** jest każda osoba do ukończenia 18 roku życia.
4. **Opiekunem dziecka** jest osoba uprawniona do reprezentacji dziecka, w szczególności jego rodzic lub opiekun prawny. W myśl niniejszego dokumentu opiekunem jest również rodzic zastępczy.
5. **Zgoda rodzica dziecka** oznacza zgodę co najmniej jednego z rodziców dziecka. Jednak w przypadku braku porozumienia między rodzicami należy poinformować rodziców o konieczności rozstrzygnięcia sprawy przez sąd rodzinno-opiekuńczy.
6. **Przez krzywdzenie dziecka** należy rozumieć popełnienie czynu zabronionego lub czynu karalnego na szkodę dziecka przez jakąkolwiek osobę, w tym pracownika Ośrodka, lub zagrożenie dobra dziecka, w tym jego zaniedbywanie.
7. **Przez przemoc domową** należy rozumieć jednorazowe albo powtarzające się umyślne działanie lub zaniechanie naruszające prawa lub dobra osobiste członków rodziny, a także innych osób wspólnie zamieszkujących lub gospodarujących, w szczególności narażające te osoby na niebezpieczeństwo utraty życiu, zdrowia, naruszające ich godność, nietykalność cielesną, wolność, w tym seksualną, powodujące szkody na ich zdrowiu fizycznym lub psychicznym, a także wywołujące cierpienia i krzywdy moralne u osób dotkniętych przemocą.
8. **Przez przemoc z uszczerbkiem na zdrowiu** należy rozumieć spowodowanie choroby lub uszkodzenia ciała (np. złamanie, zasinienie, wybicie zęba, zranienie), a także m.in. pozbawienie wzroku, słuchu, mowy, wywołanie innego ciężkiego kalectwa, trwałej choroby psychicznej, zniekształcenie ciała itp.

9. **Dane osobowe dziecka** to wszelkie informacje umożliwiające identyfikację dziecka.

3. Podstawy prawne

- Konwencja o prawach dziecka przyjęta przez Zgromadzenie Ogólne Narodów Zjednoczonych dnia 20 listopada 1989 r. (Dz. U. z 1991 r. Nr 120, poz. 526 z późn. zm.),
- Konstytucja Rzeczypospolitej Polskiej z dnia 2 kwietnia 1997 r. (Dz. U. Nr 78, poz. 483 z późn. zm.),
- Ustawa z dnia 25 lutego 1964 r. Kodeks rodzinny i opiekuńczy (t.j. Dz. U. z 2020 r. poz. 1359),
- Ustawa z dnia 28 lipca 2023 r. o zmianie ustawy – Kodeks rodzinny i opiekuńczy oraz niektórych innych ustaw (Dz. U. poz. 1606),
- Ustawa z dnia 13 maja 2016 r. o przeciwdziałaniu zagrożeniom przestępczością na tle seksualnym (tj. Dz. U. z 2003 r. poz. 31 z późn. zm.),
- Ustawa z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu przemocy domowej (tj. Dz. U. z 2021 r. poz. 1249),
- Ustwa z dnia 6 czerwca 1997 r. Kodeks karny (tj. Dz. U. z 2022 r. poz. 1138 z późn. zm.),
- Ustawa z dnia 6 czerwca 1997 r. Kodeks postępowania karnego (tj. Dz. U. z 2022r. poz. 1375 z późn. zm.),
- Ustawa z dnia 23 kwietnia 1964 r. Kodeks cywilny (tj. Dz. U. z 2022 r. poz. 1360 z późn. zm.) – art. 23 i 24,
- Ustawa z dnia 17 listopada 1964 r. Kodeks postepowania cywilnego (tj. Dz. U. z 2023 r. poz. 1550 z późn. zm.),
- Rozporządzenie Rady Ministrów z dnia 6 września 2023 r. w sprawie procedury „Niebieskie Karty” oraz wzorów formularzy „Niebieska Karta”.

Rozdział 2

Standardy Ochrony Małoletnich w Ośrodku Zdrowia Propsyche

Standard I - POLITYKA

W ramach pierwszego standardu Ośrodek ustanowił i wprowadził w życiu Politykę ochrony dzieci przed krzywdzeniem.

Polityka ochrony dzieci przed krzywdzeniem jest spójna z zasadami określonymi w Ustawie kodeks rodzinny i opiekuńczy oraz niektórych innych oraz Ustawie z dnia 13 maja 2016 r. o przeciwdziałaniu zagrożeniom przestępczością na tle seksualnym i ochronie małoletnich (Art. 22c. ust.1 pkt.1-8, ust.2 pkt.1-4, ust.4,5,6,7).

ZASADY:

1. Zasady zapewniające bezpieczne relacje między małoletnim, a personelem placówki, a w szczególności zachowania niedozwolone wobec małoletniego (Art. 22c ust. 1 pkt 1).

a) <u>Komunikacja z małoletnim:</u>

- udzielaj odpowiedzi adekwatnych do wieku małoletniego i danej sytuacji,
- nie zawstydzaj, nie upokarzaj, nie lekceważ, nie podnoś głosu,
- szanuj prawo dziecka do prywatności,
- stosuj zasadę poufności, a jeśli konieczne będzie odstąpienie od niej, wyjaśnij dziecku zasadność decyzji.

b) <u>Zachowania niedozwolone wobec małoletnich:</u>

- Nie ujawniaj danych wrażliwych dotyczących małoletniego, obejmujących pochodzenie rasowe lub etniczne, poglądy polityczne, przekonania religijne lub światopoglądowe, przetwarzanie danych genetycznych, danych biometrycznych w celu jednoznacznego zidentyfikowania osoby fizycznej lub danych dotyczących zdrowia, seksualności albo orientacji seksualnej tej osoby,

- W sytuacjach wymagających wykonania czynności samoobsługowych (w tym pielęgnacyjnych, higienicznych) unikaj wobec małoletniego innego niż niezbędny kontakt fizyczny,
- Nie utrwalaj wizerunku małoletniego do celów prywatnych poprzez filmowanie, nagrywanie głosu, fotografowanie. Zakaz ten obejmuje także umożliwianie utrwalenia wizerunków małoletnich osobom trzecim. Wyjątkiem jest utrwalanie wizerunku na potrzeby Ośrodka, na podstawie zgody udzielonej przez rodziców/prawnych opiekunów,
- Nie proponuj alkoholu, wyrobów tytoniowych, substancji psychoaktywnych,
- Nie nawiązuj z małoletnim relacji romantycznych, seksualnych lub mogących zostać uznane za posiadające takie właściwości, m.in. seksualne komentarze, gesty oraz udostępnianie małoletnim treści erotycznych i pornograficznych,
- Nie nawiązuj kontaktów z małoletnimi poprzez przyjmowanie bądź wysyłanie zaproszeń w mediach społecznościowych. Dopuszczalną formą komunikowania jest kontakt z rodzicami/opiekunami prawnymi drogą służbową (e-mail, telefon służbowy). Z kanałów tych nie korzystaj poza godzinami pracy.

2. Zasady dotyczące bezpiecznych relacji między małoletnimi, a w szczególności zachowania niedozwolone (Art. 22c ust. 2 pkt 1).

a) <u>Bezpieczne relacje między małoletnimi:</u>

- Małoletni mają obowiązek przestrzegania ogólnie obowiązujących zasad i norm zachowania,
- Małoletni uznają prawo innych małoletnich do odmienności i zachowania tożsamości ze względu na: pochodzenie etniczne, geograficzne, narodowe, religię, status ekonomiczny, cechy rodzinne, wiek, płeć, orientację seksualną, cechy fizyczne, niepełnosprawność. Nie naruszają praw innych – nikogo nie dyskryminują ze względu na jakąkolwiek jego odmienność co godziłoby w poczucie godności osobistej,
- Kontakty między małoletnimi cechuje zachowanie przez nich wysokiej kultury osobistej oraz wyrażanie sądów i opinii w spokojny sposób, który nikogo nie obraża i nie krzywdzi,

- W kontaktach między sobą małoletni nie powinni zachowywać się prowokacyjnie. Nie powinni mieć poczucia zagrożenia czy odczuwać wrogości ze strony innych,
- Bez względu na powód, agresja i przemoc fizyczna, słowna lub psychiczna wśród małoletnich nigdy nie może być akceptowana lub usprawiedliwiana. Małoletni nie mają prawa stosować z jakiegokolwiek powodu słownej, fizycznej i psychicznej agresji oraz przemocy wobec innych,
- Małoletni uczestniczący w wizytach na terenie Ośrodka powinni zapoznać się z obowiązującymi procedurami bezpieczeństwa – co umożliwi im adekwatne reagowanie w sytuacji łamania zasad bezpieczeństwa,
- Małoletni mają obowiązek przeciwstawiania się wszelkim przejawom przemocy oraz informowania pracowników Ośrodka o takich sytuacjach,
- Jeśli małoletni stał się ofiarą agresji lub przemocy, może uzyskać w Ośrodku pomoc, zgodnie z obowiązującymi w nim procedurami.

b) <u>Niedozwolone zachowania małoletnich w Ośrodku (m.in. podczas trwania diagnozy/terapii/porady):</u>

- Stosowanie agresji i przemocy wobec małoletnich i innych osób:
  - agresji i przemocy fizycznej w różnych formach (np. bicie, uderzenie, popychanie, kopanie, opluwanie, wymuszenia, napastowanie seksualne),
  - agresji i przemocy słownej w różnych formach, np. obelgi, wyzwiska, wyśmiewanie, drwienie, szydzenie, groźby, obraźliwe SMS-y i MMS-y, telefony i e-maile zawierające groźby,
- Stwarzanie niebezpiecznych sytuacji w Ośrodku, np. rzucanie przedmiotami, przynoszenie ostrych narzędzi, innych niebezpiecznych przedmiotów i substancji (środków pirotechnicznych, łańcuchów, noży, zapalniczek), używanie ognia na terenie Ośrodka,
- Nieuzasadnione, bez zgody psychologa/terapeuty opuszczenie gabinetu,
- Wyjście bez zezwolenia poza teren Ośrodka,
- Celowe nieprzestrzeganie zasad bezpieczeństwa podczas wizyt w Ośrodku,
- Celowe zachowania zagrażające zdrowiu bądź życiu,

- Przywłaszczenie własności lub celowe niszczenie, nieszanowanie własności innych osób oraz własności ośrodka,
- Fotografowanie, nagrywanie dźwięku lub filmowanie zdarzeń z udziałem innych osób bez ich zgody.

3. Zasady podejmowania interwencji w sytuacji podejrzenia krzywdzenia lub posiadania informacji o krzywdzeniu małoletniego (Art. 22c ust. 1 pkt 2).

Zasady podejmowania interwencji w sytuacji podejrzenia stosowania przemocy domowej i przemocy rówieśniczej wobec małoletniego.

a) Zasada obejmuje zgłoszenie wskazujące na stosowanie wobec małoletniego przemocy domowej, tj.:

- **Przemocy fizycznej** (rodzic, opiekun lub inna dorosła osoba mieszkająca z dzieckiem w domu popycha je, szarpie, bije, kopie, rzuca czymś w dziecko na tyle mocno, że pozostawia to ślady lub powoduje obrażenia),
- **Przemocy psychicznej** (rodzic dziecka, opiekun lub inna osoba dorosła mieszkająca z dzieckiem w domu wyzywa, obraża lub poniża dziecko i/lub zachowuje się w sposób, który sprawia, że dziecko boi się, że może zostać fizycznie skrzywdzone),
- **Przemocy seksualnej** (dorosły, krewny, przyjaciel rodziny lub osoba nieznajoma angażuje dziecko w aktywność seksualną bez kontaktu fizycznego lub z kontaktem fizycznym),
- **Zaniedbanie** (nikt w rodzinie dziecka nie sprawia, by czuło się ważne, wyjątkowe i kochane, rodzic /opiekun dziecka nie opiekuje się dzieckiem, nie interesuje się jego zdrowiem, odżywianiem i warunkami bytowymi).

b) Zasada obejmuje zgłoszenie wskazujące na stosowanie wobec małoletniego przemocy rówieśniczej (dziecko doświadcz różnych form przemocy ze strony rówieśników lub ze strony rodzeństwa).

Zgłoszenie stosowanie przemocy domowej/rówieśniczej:

1) Zgłoszenie stosowania przemocy domowej/rówieśniczej przez małoletniego.
   a. Małoletni zgłasza ustnie lub pisemnie (np. bezpośrednio, SMS-em, drogą elektroniczną, telefoniczną lub inną alternatywną formą komunikacji w przypadku dziecka obcojęzykowego) pracownikowi lub dyrektorowi Ośrodka fakt stosowania wobec niego przemocy domowej.
   b. Pracownik Ośrodka zgłasza fakt stosowania przemocy wobec małoletniego w formie dokumentu, tj. *Karta zgłoszenia podejrzenia krzywdzenia lub krzywdzenia małoletniego* (Załącznik nr 1) – dyrektorowi Ośrodka.
   c. Dyrektor Ośrodka:
      - ✓ Podejmuje szybka interwencję w przypadku przemocy z uszczerbkiem na zdrowiu, wykorzystania seksualnego i/lub gdy zagrożone jest jego życie, tj. zawiadamia policję dzwoniąc pod nr 112 lub 997,
      - ✓ W przypadku niewymagającym podjęcia szybkiej interwencji zaleca pracownikowi merytorycznemu wdrożenie planu pomocy dziecku i sporządzenie dokumentu (Załącznik nr 2) wg określonej procedury podejmowania interwencji,
      - ✓ W przypadku dotyczącym wykorzystywania seksualnego oraz znęcania się fizycznego o dużym nasileniu powołuje Zespół Interwencyjny, celem wstępnego zdiagnozowania sytuacji małoletniego.
   d. W sytuacji zgłoszenia faktu stosowania przemocy wobec małoletniego bezpośrednio dyrektorowi Ośrodka – dyrektor postępuje wg zasady zawartej w pkt. 1c.
2) Zgłoszenie podejrzenia przemocy domowej/rówieśniczej lub jej stosowania przez pracownika Ośrodka.
   a. Pracownik Ośrodka, który zauważy lub podejrzewa u małoletniego symptomy stosowania przemocy jest zobowiązany zgłosić powyższy fakt w formie ustnej i pisemnej w postaci dokumentu dyrektorowi Ośrodka
   b. Dyrektor Ośrodka:

- ✓ Podejmuje szybka interwencję w przypadku przemocy z uszczerbkiem na zdrowiu, wykorzystania seksualnego i/lub gdy zagrożone jest jego życie, tj. zawiadamia policję dzwoniąc pod nr 112 lub 997,
- ✓ W przypadku niewymagającym podjęcia szybkiej interwencji zaleca pracownikowi merytorycznemu wdrożenie planu pomocy dziecku i sporządzenie dokumentu (Załącznik nr 2) wg określonej procedury podejmowania interwencji,
- ✓ W przypadku dotyczącym wykorzystywania seksualnego oraz znęcania się fizycznego o dużym nasileniu powołuje Zespół Interwencyjny, celem wstępnego zdiagnozowania sytuacji małoletniego.

c. W sytuacji zgłoszenia faktu stosowania przemocy wobec małoletniego bezpośrednio dyrektorowi Ośrodka – dyrektor postępuje wg zasady zawartej w pkt. 2b.

3) Zgłoszenie podejrzenia przemocy domowej/rówieśniczej lub jej stosowania przez osoby z zewnątrz.
   a. Osoba, która jest świadkiem stosowanej przemocy domowej wobec małoletniego zgłasza fakt stosowania przemocy ustnie lub pisemnie pracownikowi lub dyrektorowi Ośrodka,
   b. Zgłoszenia może dokonać również w formie anonimowej,
   c. Pracownik Ośrodka zgłasza fakt stosowania przemocy wobec małoletniego w formie dokumentu dyrektorowi Ośrodka,
   d. Dyrektor Ośrodka:
      - ✓ Podejmuje szybka interwencję w przypadku przemocy z uszczerbkiem na zdrowiu, wykorzystania seksualnego i/lub gdy zagrożone jest jego życie, tj. zawiadamia policję dzwoniąc pod nr 112 lub 997,
      - ✓ W przypadku niewymagającym podjęcia szybkiej interwencji zaleca pracownikowi merytorycznemu wdrożenie planu pomocy dziecku i sporządzenie dokumentu (Załącznik nr 2) wg określonej procedury podejmowania interwencji,
      - ✓ W przypadku dotyczącym wykorzystywania seksualnego oraz znęcania się fizycznego o dużym nasileniu powołuje Zespół Interwencyjny, celem wstępnego zdiagnozowania sytuacji małoletniego.

e. W sytuacji zgłoszenia faktu stosowania przemocy wobec małoletniego bezpośrednio dyrektorowi Ośrodka – dyrektor postępuje wg zasady zawartej w pkt. 2b.

4. Zasady ustalania planu wsparcia małoletniego po ujawnieniu krzywdzenia (Art. 22c ust. 2 pkt. 4).

Plan wsparcia małoletniego po ujawnieniu krzywdzenia – schemat postępowania.

1) Plan wsparcia małoletniego po ujawnieniu jego krzywdzenia opracowuje zespół powołany przez dyrektora Ośrodka. W jego skład wchodzić mogą m.in. specjaliści czy pracownik merytoryczny Ośrodka zgłaszający przemoc domową/rówieśniczą.
2) Plan wsparcia wdrażany jest w każdej sytuacji krzywdzenia małoletniego, tj. w szczególności w sytuacji niewymagającej szybkiej interwencji jak i w przypadku bardziej skomplikowanym.
3) Strukturę planu wsparcia stanowi m.in.:
   a. Karta zgłoszenia podejrzenia krzywdzenia lub krzywdzenia małoletniego,
   b. Diagnoza, w tym charakterystyka doznanej krzywdy (rodzaj, okoliczności doznanej krzywdy, stopień naruszenia prawa i zagrożenia bezpieczeństwa małoletniego), analiza dostępnej dokumentacji (wynik rozmów, obserwacji dokonanych przez rodziców), określenie czynników ryzyka doznanej krzywdy oraz czynników wsparcia małoletniego,
   c. Cel wsparcia, tj. zapewnienie specjalistycznego wsparcia małoletniemu, udzielanie systematycznej/ okresowej pomocy psychologicznej, wzmacnianie poczucia jego własnej wartości, wspieranie rodziców/opiekunów prawnych w rozwiązywaniu problemów wychowawczych,
   d. Zasoby wewnętrzne Ośrodka m. in. dyrektor, zespół psychologów/pedagogów oraz źródła zewnętrznego wsparcia np. sąd rodzinny, służba zdrowia, MOPS/GOPS,
   e. Harmonogram działań, który uwzględnia: zakres wsparcia, wymiar godzin i okres, w jakim będzie udzielane wsparcie,
   f. Formy wsparcia, np. praca indywidualna z dzieckiem, bezpośrednia rozmowa z małoletnim, praca zespołowa,

g. Metody, m.in. analiza dokumentacji związanej z sytuacją małoletniego,
h. Ocena efektywności udzielanego wparcia.

4) Powyższe informacje zostają zgromadzone w dokumencie *Karta interwencji* (Załącznik nr 2) wg określonej procedury podejmowania interwencji.

5. Zasady i sposób udostępniania pracownikom, rodzicom/opiekunom prawnym oraz małoletnim standardów do zaznajomienia się z nimi i ich stosowania (Art. 22c ust. 7).

Zasady i sposób udostępniania rodzicom albo opiekunom prawnym lub faktycznym standardów ochrony małoletnich do zaznajomienia się z nimi i ich stosowania został opracowany na podstawie art. 22c ust. 1 pkt 6 *Ustawy z dnia 13 maja 2016 r. o przeciwdziałaniu zagrożeniom przestępczością na tle seksualnym* (tj. Dz.U. z 2023 r. poz. 1304).

Dokumentacja składająca się na standardy ochrony małoletnich jest dostępna na stronie internetowej Ośrodka.

- Rodzice/prawni opiekunowie małoletnich są informowani o dostępności do dokumentu na stronie internetowej Ośrodka,
- Na życzenie rodziców/prawnych opiekunów standardy ochrony małoletnich są udostępniane w formie papierowej,
- Obowiązkiem rodziców/prawnych opiekunów jest zaznajomienie się ze standardami i wynikającymi z nich zasadami i procedurami ochrony małoletnich przed krzywdzeniem.

6. Zasady korzystania z urządzeń elektronicznych z dostępem do sieci Internet (Art. 22c ust. 2 pkt 2).

a) <u>Zasady korzystania z telefonów komórkowych oraz innych urządzeń elektronicznych:</u>

- Małoletni przynoszą do ośrodka telefony komórkowej oraz inny sprzęt elektroniczny na własną odpowiedzialność i za zgodą rodziców,

- Za sposób korzystania z własnych urządzeń elektronicznych na terenie Ośrodka odpowiada rodzic/opiekun małoletniego,
- Ośrodek nie ponosi odpowiedzialności za zaginięcie, zniszczenie czy kradzież sprzętu,
- Małoletni nie mogę korzystać z telefonu komórkowego i innych urządzeń elektronicznych z dostępem do Internetu w trakcie diagnozy/zajęć prowadzonych na terenie Ośrodka,
- Małoletni ma obowiązek wyłączyć/wyciszyć telefon przed rozpoczęciem wizyty. Telefon pozostaje schowany w torbie/plecaku,
- Jeśli małoletni czeka na ważną informację (połączenie, SMS) ma obowiązek poinformować o tym prowadzącego i poprosić na skorzystanie z telefonu,
- Na terenie Ośrodka zakazuje się małoletnim filmowania, fotografowania oraz utrwalania dźwięku na nośnikach cyfrowych. Nie dotyczy to wydarzeń w Ośrodku, na rejestrację których udzielono zgody.

b) <u>Zasady postępowania w przypadku naruszenia zasad korzystania z telefonów i innych urządzeń elektronicznych n terenie Ośrodka:</u>
   - W przypadku naruszenia przez małoletniego zasad używania telefonów komórkowych na terenie Ośrodka, pracownik niezwłocznie informuje o tym fakcie rodziców/prawnych opiekunów małoletniego i wspólnie z rodzicami/opiekunami prawnymi ustala plan dalszego postępowania.

c) <u>Zasady ochrony wizerunku małoletniego:</u>
   - Wizerunek podlega ochronie na podstawie przepisów zawartych w Kodeksie cywilnym, w ustawie o prawie autorskim o prawach pokrewnych, a także na podstawie ustawy o ochronie danych osobowych (RODO) – jako tzw. Dana szczególnej kategorii przetwarzania,
   - Upublicznianie wizerunku małoletniego do 16 lat, utrwalonego w jakiejkolwiek formie wymaga wyrażenia zgody osoby sprawującej władzę rodzicielską lub opiekę nad dzieckiem,
   - Osoba małoletnia powyżej 16 roku życia ma prawo do wyrażenia zgody samodzielnie,
   - Zgody, o których mowa powyżej są wyrażane w formie pisemnej,

- Rodzice małoletniego/opiekunowie prawni lub małoletni powyżej 16 roku życia wyrażając zgodę na upublicznienie wizerunku, określają precyzyjnie miejsca i kanały upubliczniania wizerunku, kontekst w jakim wizerunek będzie wykorzystany, a także okres upublicznienia,
- Jeżeli wizerunek małoletniego stanowi jedynie szczegół całości, zgoda rodziców/opiekunów prawnych lub małoletniego powyżej 16 roku życia nie jest wymagana.
- Pracownikowi poradni nie wolno umożliwiać przedstawicielom mediów utrwalania wizerunku małoletniego (filmowanie, fotografowanie, nagrywanie głosu dziecka) na terenie Ośrodka bez pisemnej zgody jego opiekuna,
- Niedopuszczalne jest podanie przedstawicielowi mediów danych kontaktowych do opiekuna małoletniego – bez wiedzy i zgody tego opiekuna.

d) Zasady ochrony danych osobowych małoletnich:
   - Dane osobowe dziecka podlegają ochronie na zasadach określonych w ustawie z dnia 10 maja 2018 r. o ochronie danych osobowych,
   - Pracownik Ośrodka ma obowiązek zachowania w tajemnicy danych osobowych, które przetwarza oraz zachowania w tajemnicy sposobów zabezpieczania danych osobowych przed nieuprawnionym dostępem,
   - Rodzice/opiekunowie prawni małoletnich są informowani o przetwarzaniu danych osobowych poprzez klauzule informacyjne,
   - Dokumentacja pisemna zawierająca dane osobowe małoletnich jest chroniona w zamykanych szafach z ograniczonym dostępem do pomieszczeń ich przechowywania (gabinety specjalistów),
   - Dane osobowe małoletnich udostępniane są wyłącznie podmiotom uprawnionym do ich uzyskania.

Standard II – PERSONEL

W ramach drugiego standardu określono zasady bezpiecznej rekrutacji personelu, spójne z zasadami zawartymi w *Ustawie kodeks rodzinny i opiekuńczy* oraz niektórych innych ustaw oraz *Ustawy z dnia 13 maja 2016 r. o przeciwdziałaniu zagrożeniom przestępczością na tle seksualnym i ochronie małoletnich*.

ZASADY:

1. Zasady zatrudniania pracowników w Ośrodku oraz dopuszczania innych osób do kontaktu nad małoletnimi
   - W Ośrodku zatrudnia się personel po wcześniejszej weryfikacji w Krajowym Rejestrze Karnym, Rejestrze Sprawców Przestępstw na Tle Seksualnym i/lub w Centralnym Rejestrze Orzeczeń Dyscyplinarnych. W przypadku zatrudniania obcokrajowców, personel weryfikuje osobę w rejestrach karalności państw trzecich w zakresie określonych przestępstw (lub odpowiadających im czynów zabronionych w przepisach prawa obcego) lub w przypadkach prawem wskazanych poprzez oświadczenia o niekaralności,
   - Zatrudniani pracownicy lub inne osoby przed dopuszczeniem do kontaktu z małoletnimi są zobowiązani do zapoznania się ze Standardami ochrony małoletnich obowiązującymi w Ośrodku,
   - Pracownicy składają w formie pisemnej *Oświadczenie personelu o zapoznaniu się ze Standardami ochrony małoletnich* (Załącznik nr 3), które umieszczone zostaje w aktach osobowych pracownika lub dołączane do umów o świadczeniu działalności wolontariackiej lub praktyki zawodowej.

Standard III – PROCEDURY

W ramach trzeciego standardu określono procedury spójne z procedurami zawartymi w ustawie *Kodeks rodzinny i opiekuńczy* oraz niektórych innych ustaw (Art. 22c.1,2 i Art. 22b oraz Art. 22b *Ustawy z dnia 13 maja 2016 r. o przeciwdziałaniu zagrożeniom przestępczością na tle seksualnym i ochronie małoletnich*).

PROCEDURY:

1. Procedury i osoby odpowiedzialne za składanie zawiadomień o podejrzeniu popełnienia przestępstwa na szkodę małoletniego, zawiadamianie sądu opiekuńczego oraz w przypadku instytucji, które posiadają takie uprawnienia, osoby odpowiedzialne za wszczynanie procedury „Niebieskie Karty" (Art. 22c ust. 1 pkt 3).

a) <u>Procedura Niebieskie Karty:</u>

Cel procedury: wskazanie zasad postepowania pracowników i dyrektora Ośrodka w przypadku stwierdzenia krzywdzenia małoletniego lub uzasadnionego podejrzenia krzywdzenia.

- Zakres procedury i zasady jej stosowania:
    - Procedura postępowania „Niebieskie Karty" obowiązuje wszystkich pracowników zatrudnionych w Ośrodku,
    - Nadzór nad stosowaniem procedury sprawuje dyrektor Ośrodka,
    - Druki i formularze „Niebieskiej Karty – A" i „Niebieskiej Karty – B" znajdują się w rejestracji Ośrodka. Rejestracja prowadzi rejestr wszczętych procedur „Niebieskiej Karty" oraz dokumentację po zakończonej procedurze,
    - Wgląd w dokumentację wszczętych procedur posiadają wyłącznie osoby *upoważnione przez dyrektora Ośrodka, które zobowiązują się do złożenia Oświadczenia o poufności informacji i danych osobowych umieszczanych w dokumentach* (Załącznik nr 4)
    - Dokumentację związaną ze wszczętymi procedurami „Niebieskiej Karty" prowadzi osoba wyznaczona przez dyrektora Ośrodka. Po zakończeniu sprawy umieszcza karty w tzw. Teczce zdarzenia i przekazuję dokumentację do rejestracji Ośrodka.
- Wszczęcie procedury „Niebieskie Karty":
    - Wszczęcie procedury następuje z chwilą wypełnienia formularza *Niebieskiej Karty „A"* (Załącznik nr 5) w przypadku powzięcia podejrzenia stosowania przemocy wobec małoletnich lub w wyniku zgłoszenia dokonanego przez małoletniego/pracownika Ośrodka/osobę z zewnątrz,
    - Do wszczęcia procedury nie jest wymagana zgoda osoby doznającej przemocy, a także uprzedni kontakt z osobą stosującą przemoc domową, ani obecność tej osoby w trakcie wypełniania karty,
    - Dyrektor Ośrodka lub inna osoba wszczynając procedurę ma prawo wykorzystać wszystkie informacje zebrane podczas wstępnej diagnozy oceny sytuacji małoletniego, a także przeprowadzić z nim rozmowę,

- Rozmowę, o której mowa w punkcie powyżej przeprowadza się w warunkach gwarantujących swobodę wypowiedzi i poszanowanie godności tej osoby oraz zapewniających jej bezpieczeństwo,
- Czynności w ramach procedury przeprowadza się w obecności rodzica/opiekuna prawnego. W sytuacji, gdy rodzice/opiekun prawdy są podejrzani o stosowanie przemocy wobec dziecka, czynności te przeprowadza się w obecności pełnoletniej osoby najbliższej, czyli np. dziadków, pradziadków czy rodzeństwa,
- Formularz „Niebieskiej Karty" nie wymaga podpisu osoby podejrzanej o stosowanie przemocy domowej,
- Po wypełnieniu Karty „A", osoba dotknięta przemocą w rodzinie, lub w przypadku przemocy wobec małoletniego – rodzic/opiekun prawny/osoba, która zgłosiła podejrzenie stosowania przemocy w rodzinie otrzymuje wypełniony formularz Niebieskiej Karty „B" (Załącznik nr 6). Zawiera on definicję przemocy, praw człowieka, informację o miejscach, gdzie można uzyskać pomoc,
- Wypełniony formularz Niebieska Karta „A" niezwłocznie, nie później niż w terminie 5 dni od wszczęcia procedury, przekazuje się do Zespołu Interdyscyplinarnego,
- Osobą upoważnioną do przekazania formularza jest osoba wyznaczona przez dyrektora Ośrodka

2. Procedury podejmowania interwencji w sytuacji podejrzenia krzywdzenia lub posiadania informacji o krzywdzeniu małoletniego (Art. 22c ust. 1 pkt 2)

Wprowadzaj procedury w odniesieniu do Zasady podejmowania interwencji w sytuacji podejrzenia krzywdzenia lub posiadania informacji o krzywdzeniu małoletniego.

1) Jeśli podejrzewasz, że małoletni doświadcza przemocy domowej/rówieśniczej:
    - z uszczerbkiem na zdrowiu, wykorzystania seksualnego lub/i zagrożone jest jego życie zadbaj o bezpieczeństwo małoletniego

i odseparuj je od sprawcy podejrzanego o krzywdzenie, a następnie zawiadom policję pod numerem 112 lub 997,

- doświadcza zaniedbania lub rodzic/opiekun dziecka jest niewydolny wychowawczo, zadbaj o bezpieczeństwo dziecka, porozmawiaj z rodzicem/opiekunem, powiadom o możliwości wsparcia psychologicznego. W przypadku braku współpracy rodzica/opiekuna powiadom właściwy ośrodek pomocy społecznej,
- jest pokrzywdzone innymi typami przestępstw, poinformuj pisemnie policję lub prokuraturę o możliwości popełnienia przestępstwa,
- doświadcza jednorazowo innej przemocy fizycznej, np. klapsy popychanie, przemocy psychicznej np. poniżanie, ośmieszanie lub innych niepojących zachowań, np. krzyk zadbaj o bezpieczeństwo dziecka, przeprowadź rozmowę z rodzicem/opiekunem podejrzanym o krzywdzenie, poinformuj go o możliwości wsparcia psychologicznego. W przypadku braku współpracy z rodzicem/opiekunem lub powtarzającej się przemocy powiadom właściwy ośrodek pomocy społecznej, złóż wniosek do sądu rodzinnego o wgląd w sytuację rodziny.

2) W każdej z powyższych sytuacji należy odwołać się do zasad opisanych w Standardzie I, m.in.:
   - sporządzić notatkę, tj. opis zdarzenia (Załącznik nr 1),
   - ocenić zakres interwencji, co pozwoli na wdrożenie planu pomocy dziecku lub w przypadku bardziej skomplikowanym powołania Zespołu Interwencyjnego, celem wstępnego zdiagnozowania sytuacji dziecka.

Zakres działania Zespołu Interwencyjnego:

- dyrektor Ośrodka na podstawie zgłoszenia (Załącznik nr 1) powołuje Zespół Interwencyjny do wstępnego zdiagnozowania sytuacji małoletniego,
- w jego skład wchodzą: psycholog, pracownik zgłaszający podejrzenie stosowania przemocy oraz dyrektor Ośrodka,

- Zespół Interwencyjny opracowuje „Plan wsparcia małoletniego po ujawnieniu krzywdzenia".

- W przypadku uwiarygodnienia podejrzenia stosowania przemocy lub jej stwierdzenia, dyrektor Ośrodka wszczyna procedurę „Niebieskie Karty",
- W przypadku niewskazującym na wiarygodność zgłoszenia (pomówienia, kłamstwo), psycholog prowadzi obserwację małoletniego i w terminie 3 miesięcy od zgłoszenia dokonuje z Zespołem Interwencyjnym oceny sytuacji dziecka.

Standard IV – MONITORING

W ramach czwartego standardu określono zasady przeglądu i aktualizacji standardów ochrony małoletnich oraz sposoby dokumentowania i zasady przechowywania ujawnionych lub zgłoszonych incydentów albo zdarzeń zagrażających dobru małoletniego.

1. Standardy ochrony małoletnich obowiązujące w Ośrodku podlegają regularnemu przeglądowi, w terminie ustalonym przez dyrektora Ośrodka oraz w razie nowelizacji odpowiednich aktów prawnych.
2. Przeglądu i aktualizacji standardów ochrony małoletnich w Ośrodku dokonują dyrektor Ośrodka lub osoba przez niego upoważniona.
3. Dyrektor Ośrodka wprowadza do Polityki niezbędne zmiany i ogłasza pracownikom Ośrodka, rodzicom/opiekunom dzieci nowe brzmienie Polityki.
4. Każde zgłoszone zdarzenie zagrażające dobru małoletniego zostaje odnotowane w *Karcie zgłoszenia podejrzenia krzywdzenia lub krzywdzenia małoletniego*.
5. Rejestracja Ośrodka prowadzi *Rejestr zdarzeń* (Załącznik nr 7), który zawiera imię, nazwisko, powód oraz datę zgłoszenia.

Rozdział 3

Podsumowanie

1. Polityka wchodzi w życie z dniem jej ogłoszenia.
2. Ogłoszenie dokumentu następuje w sposób dostępny dla klientów oraz pracowników Poradni, w szczególności poprzez udostępnienie jego treści w rejestracji Ośrodka (wersja papierowa) oraz na stronie internetowej Ośrodka.

Załączniki

1. Załącznik nr 1: Karta zgłoszenia podejrzenia krzywdzenia lub krzywdzenia małoletniego
2. Załącznik nr 2: Karta interwencji
3. Załącznik nr 3: Oświadczenie personelu o zapoznaniu się ze Standardami Ochrony Małoletnich
4. Załącznik nr 4: Oświadczenie o poufności informacji powziętych w procesie postępowania w sprawie krzywdzenia małoletnich
5. Załącznik nr 5: Formularz Niebieskiej Karty „A”
6. Załącznik nr 6: Formularz Niebieskiej Karty „B”
7. Załącznik nr 7: Rejestr zdarzeń

Załącznik nr 1

KARTA ZGŁOSZENIA PODEJRZENIA KRZYDZENIA LUB KRZYWDZENIA MAŁOLETNIEGO

Dotyczy dziecka:		
Osoba zgłaszająca:	Imię i nazwisko:	
	Dane do kontaktu:	
	Stopień pokrewieństwa:	
	Źródło informacji o przemocy:	
Data zgłoszenia:		
Forma zgłoszenia:	pisemna, bezpośrednio, listownie (niepotrzebne skreślić)	
Fakty wskazujące na stosowaną przemoc podane przez osobę zgłaszającą:		
Inne informacje o dziecku, rodzinie:		
Wskazanie potencjalnej osoby stosującej przemoc		
Podpis osoby zgłaszającej:		Podpis osoby przyjmującej zgłoszenie:

Załącznik nr 2

KARTA INTERWENCJI

Imię i nazwisko dziecka:	
Przyczyna interwencji:	
Osoba zawiadamiająca o podejrzeniu krzywdzenia:	
Forma interwencji, np. zawiadomienie o popełnieniu przestępstwa, powiadomienie policji itd.	

Plan wsparcia małoletniego		Data
Diagnoza:		
Cel:		
Zasoby wewnętrzne/zewnętrzne Ośrodka:		
Harmonogram działań, w tym zakres wsparcia, wymiar godzin i okres wsparcia:		
Formy wsparcia:		
Metody wsparcia:		
Ocena efektywności udzielonego wsparcia:		

Załącznik nr 3

Oświadczenie personelu o zapoznaniu się ze standardami ochrony małoletnich

Ja niżej podpisany (-a) oświadczam, że zapoznałem (-am) się z dokumentem pt. Stadardy ochrony małoletnich i dokumentacją wchodzącą w skład Standardów ochrony małoletnich obowiązującą w Ośrodku i przyjmuję ją do realizacji.

.....

(data, podpis)

Załącznik nr 4

Oświadczenie o poufności informacji powziętych w procesie postępowania w sprawie krzywdzenia małoletnich oraz przetwarzania danych osobowych

1. Oświadczam, że:

a) Zapoznano mnie z przepisami dotyczącymi ochrony danych osobowych, a w szczególności z treścią ogólnego Rozporządzenia o ochronie danych UE z dnia 27 kwietnia 2016 r. oraz Ustawy o Ochronie Danych Osobowych,
b) Zapoznano mnie ze „Standardami ochrony małoletnich" wdrożonymi w Ośrodku Zdrowia Propsyche,
c) Zachowam poufność informacji i danych, które uzyskałem (-am) przy realizacji zadań związanych z przeciwdziałaniem przemocy domowej oraz że znane mi są przepisy o odpowiedzialności karnej za udostępnienie danych osobowych lub umożliwienie do nich dostępu osobom nieupoważnionym.

2. Zobowiązuję się do:

a) Przetwarzania danych osobowych wyłącznie w zakresie i celu przewidzianym w powierzonych przez Administratora obowiązkach,
b) Nieujawniania danych zawartych w zbiorach danych, do których uzyskałem (-am) dostęp za upoważnieniem Administratora danych,
c) Nieujawniania sposobów zabezpieczeń danych osobowych przetwarzanych w Ośrodku,
d) Wykonywania operacji przetwarzania danych, zgodnie z regulaminem Ochrony Danych Osobowych,
e) Zabezpieczenia tych danych przed dostępem osób nieupoważnionych,
f) Ochrony danych osobowych przed przypadkowym lub niezgodnym z prawem zniszczeniem, utratą, modyfikacją danych osobowych, nieuprawnionym ujawnieniem danych osobowych, nieuprawnionym dostępem do danych osobowych oraz przetwarzaniem,
g) Zgłaszania incydentów naruszenia zasad ochrony danych osobowych bezpośredniemu przełożonemu.

Przyjmuję do wiadomości, że postępowanie sprzeczne z powyższymi zobowiązaniami może być uznane przez Administratora za naruszenie przepisów Ustawy o Ochronie Danych Osobowych oraz Rozporządzenia o ochronie danych UE z dnia 27 kwietnia 2016 r.

…… ……

(miejscowość, data) (czytelny podpis pracownika)

Załącznik nr 5

.....

(miejscowość, data)

.....

.....
nazwa i adres podmiotu, w którym
jest zatrudniona osoba wypełniająca
formularz „Niebieska Karta – A”

„NIEBIESKA KARTA – A”

W związku z powzięciem uzasadnionego podejrzenia stosowania przemocy domowej lub w wyniku zgłoszenia przez świadka przemocy domowej ustala się, co następuje:

I. DANE OSOBY/OSÓB DOZNAJĄCYCH PRZEMOCY DOMOWEJ

Dane	Osoba 1 doznająca przemocy domowej	Osoba 2 doznająca przemocy domowej	Osoba 3 doznająca przemocy domowej
Małoletni (Tak/Nie)[1)]			
Imię i nazwisko			
Imiona rodziców			
Wiek			
PESEL[2)]			
Nazwa i adres miejsca pracy/ nazwa i adres placówki oświatowej, do której uczęszcza małoletni			
Adres miejsca zamieszkania:			
Kod pocztowy			
Miejscowość			
Gmina			
Województwo			
Ulica			
Nr domu/nr lokalu			
Telefon lub adres e-mail			
Adres miejsca pobytu (jeżeli jest inny niż adres miejsca zamieszkania):			
Kod pocztowy			
Miejscowość			
Gmina			
Województwo			
Ulica			
Nr domu/nr lokalu			
Stosunek pokrewieństwa, powinowactwa lub rodzaj relacji z osobą stosującą przemoc domową: (np. żona, była żona, partner, były partner, córka, pasierb, matka, teść)[1)]			

Uwaga! W przypadku większej niż 3 liczby osób doznających przemocy dołącz kolejną kartę zawierająca Tabelę I

II. LICZBA MAŁOLETNICH W ŚRODOWISKU DOMOWYM, W KTÓRYM PODEJRZEWA SIĘ STOSOWANIE PRZEMOCY DOMOWEJ ……

III. DANE OSOBY/OSÓB STOSUJĄCYCH PRZEMOC DOMOWĄ

Dane	Osoba 1 stosująca przemoc domową	Osoba 2 stosująca przemoc domową
Imię i nazwisko		
Imiona rodziców		
Wiek		
PESEL[2)]		
Adres miejsca zamieszkania:		
Kod pocztowy		
Miejscowość		
Gmina		
Województwo		
Ulica		
Nr domu/nr lokalu		
Telefon lub adres e-mail		
Adres miejsca pobytu (jeżeli jest inny niż adres miejsca zamieszkania):		
Kod pocztowy		
Miejscowość		
Gmina		
Województwo		
Ulica		
Nr domu/nr lokalu		
Sytuacja zawodowa, w tym nazwa i adres miejsca pracy		
Stosunek pokrewieństwa, powinowactwa lub rodzaj relacji z osobą doznającą przemocy domowej: (np. żona, była żona, partner, były partner, córka, pasierb, matka, teść)[1)]		

IV. CZY OSOBA STOSUJĄCA PRZEMOC DOMOWĄ ZACHOWYWAŁA SIĘ W NASTĘPUJĄCY SPOSÓB (zaznacz w odpowiednim miejscu znak X):

Osoby/formy przemocy domowej	Osoba 1 stosująca przemoc			Osoba 2 stosująca przemoc		
	wobec Osoby 1 doznającej przemocy	wobec Osoby 2 doznającej przemocy	wobec Osoby 3 doznającej przemocy	wobec Osoby 1 doznającej przemocy	wobec Osoby 2 doznającej przemocy	wobec Osoby 3 doznającej przemocy
Przemoc fizyczna[3)] *bicie, szarpanie, kopanie, duszenie, popychanie, obezwładnianie i inne (wymień jakie)*						
Przemoc psychiczna[3)] *izolowanie, wyzywanie, ośmieszanie, grożenie, krytykowanie, poniżanie i inne (wymień jakie)*						

Przemoc seksualna[3)] *zmuszanie do obcowania płciowego, innych czynności seksualnych i inne (wymień jakie)*						
Przemoc ekonomiczna[3)] *niełożenie na utrzymanie osób, wobec których istnieje taki obowiązek, niezaspokajanie potrzeb materialnych, niszczenie rzeczy osobistych, demolowanie mieszkania, wynoszenie sprzętów domowych oraz ich sprzedawanie i inne (wymień jakie)*						
Przemoc za pomocą środków komunikacji elektronicznej[3)] *wyzywanie, straszenie, poniżanie osoby w Internecie lub przy użyciu telefonu, robienie jej zdjęcia lub rejestrowanie filmów bez jej zgody, publikowanie w Internecie lub rozsyłanie telefonem zdjęć, filmów lub tekstów, które ją obrażają lub ośmieszają, i inne (wymień jakie)*						
Inne[3)] *zaniedbanie, niezaspokojenie podstawowych potrzeb biologicznych, psychicznych i innych, niszczenie rzeczy osobistych, demolowanie mieszkania, wynoszenie sprzętów domowych i ich sprzedawanie, pozostawianie bez opieki osoby, która z powodu choroby, niepełnosprawności lub wieku nie może samodzielnie zaspokoić swoich potrzeb, zmuszanie do picia alkoholu, zmuszanie do zażywania środków odurzających, substancji psychotropowych lub leków i inne (wymień jakie)*						

V. CZY OSOBA DOZNAJĄCA PRZEMOCY DOMOWEJ ODNIOSŁA USZKODZENIA CIAŁA? (TAK/NIE)[1)]

Osoba 1 doznająca przemocy	Osoba 2 doznająca przemocy	Osoba 3 doznająca przemocy

Uwaga! W przypadku większej niż 3 liczby osób doznających przemocy dołącz kolejną kartę zawierającą Tabelę V

VI. CZY W ŚRODOWISKU DOMOWYM BYŁA W PRZESZŁOŚCI REALIZOWANA PROCEDURA „NIEBIESKIE KARTY”?

☐ tak (kiedy? .....gdzie? .....) ☐ nie ☐ nie ustalono

VII. CZY W ŚRODOWISKU DOMOWYM AKTUALNIE JEST REALIZOWANA PROCEDURA „NIEBIESKIE KARTY”?

☐ tak ☐ nie ☐ nie ustalono

VIII. CZY OSOBA STOSUJĄCA PRZEMOC DOMOWĄ POSIADA BROŃ PALNĄ?

☐ tak ☐ nie ☐ nie ustalono

IX. CZY OSOBA DOZNAJĄCA PRZEMOCY DOMOWEJ CZUJE SIĘ BEZPIECZNIE? (TAK/NIE)[1)]

Osoba 1 doznająca przemocy	Osoba 2 doznająca przemocy	Osoba 3 doznająca przemocy

Uwaga! W przypadku większej niż 3 liczby osób doznających przemocy dołącz kolejną kartę zawierającą Tabelę IX

X. ŚWIADKOWIE STOSOWANIA PRZEMOCY DOMOWEJ

☐ ustalono - wypełnij tabelę ☐ nie ustalono

Dane	Świadek 1	Świadek 2	Świadek 3
Imię i nazwisko			
Wiek			
Adres miejsca zamieszkania:			
Kod pocztowy			
Miejscowość			
Gmina			
Województwo			
Ulica			
Nr domu/nr lokalu			
Telefon lub adres e-mail			
Stosunek świadka do osób, wobec których są podejmowane działania w ramach procedury „Niebieskie Karty" (np. członek rodziny, osoba obca)[1)]			

XI. DZIAŁANIA INTERWENCYJNE PODJĘTE WOBEC OSOBY STOSUJĄCEJ PRZEMOC DOMOWĄ

(zaznacz w odpowiednim miejscu znak X):

Działanie		Osoba 1 stosująca przemoc	Osoba 2 stosująca przemoc
Badanie na zawartość alkoholu (wynik)			
Doprowadzenie do wytrzeźwienia			
Doprowadzenie do policyjnego pomieszczenia dla osób zatrzymanych	na podstawie art. 15a ustawy z dnia 6 kwietnia 1990 r. o Policji (Dz. U. z 2023 r. poz. 171, z późn. zm.)		
	na podstawie art. 244 ustawy z dnia 6 czerwca 1997 r. - Kodeks postępowania karnego (Dz. U. z 2022 r. poz. 1375, z późn. zm.)		
Zatrzymanie w izbie zatrzymań jednostki organizacyjnej Żandarmerii Wojskowej			
Powiadomienie organów ścigania			
Wydanie nakazu natychmiastowego opuszczenia wspólnie zajmowanego mieszkania i jego bezpośredniego otoczenia			
Wydanie zakazu zbliżania się do wspólnie zajmowanego mieszkania i jego bezpośredniego otoczenia			
Zakaz zbliżania się osoby stosującej przemoc domową do osoby dotkniętej taką przemocą na określoną w metrach odległość			
Zakaz kontaktowania się z osobą dotkniętą przemocą domową			

Zakaz wstępu i przebywania osoby stosującej przemoc na terenie szkoły, placówki oświatowej, opiekuńczej i artystycznej, do których uczęszcza osoba dotknięta przemocą domową		
Zakaz wstępu i przebywania osoby stosującej przemoc w miejscach pracy osoby doznającej przemocy domowej		
Zawiadomienie komórki organizacyjnej Policji, właściwej w spawach wydawania pozwolenia na broń, o wszczęciu procedury „Niebieskie Karty”		
Odebranie broni palnej, amunicji oraz dokumentów potwierdzających legalność posiadania broni		
Poinformowanie o prawnokarnych konsekwencjach stosowania przemocy domowej		
Inne (wymień jakie?)		

XII. DZIAŁANIA INTERWENCYJNE PODJĘTE WOBEC OSOBY DOZNAJĄCEJ PRZEMOCY DOMOWEJ (zaznacz w odpowiednim miejscu znak X):

Działanie	Osoba 1 doznająca przemocy	Osoba 2 doznająca przemocy	Osoba 3 doznająca przemocy
Udzielono pomocy ambulatoryjnej			
Przyjęto na leczenie szpitalne			
Wydano zaświadczenie o przyczynach i rodzaju uszkodzeń ciała			
Zapewniono schronienie w placówce całodobowej			
Zabezpieczono małoletniego w sytuacji zagrożenia zdrowia lub życia			
Powiadomiono sąd rodzinny o sytuacji małoletniego			
Przekazanie formularza „Niebieska Karta – B”			
Inne (wymień jakie?)			

XIII. DODATKOWE INFORMACJE

.....

.....

.....

.....

.....

.....

XIV. WSZCZĘCIE PROCEDURY „NIEBIESKIE KARTY” NASTĄPIŁO PRZEZ (zaznacz w odpowiednim miejscu znak X):

Pracownika socjalnego jednostki organizacyjnej pomocy społecznej	
Funkcjonariusza Policji	
Żołnierza Żandarmerii Wojskowej	

Pracownika socjalnego specjalistycznego ośrodka wsparcia dla osób doznających przemocy domowej	
Asystenta rodziny	
Nauczyciela	
Osobę wykonującą zawód medyczny, w tym lekarza, pielęgniarkę, położną lub ratownika medycznego	
Przedstawiciela gminnej komisji rozwiązywania problemów alkoholowych	
Pedagoga, psychologa lub terapeutę, będących przedstawicielami podmiotów, o których mowa w art. 9a ust. 3 ustawy z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu przemocy domowej	

.....
imię i nazwisko oraz czytelny podpis osoby
wypełniającej formularz „Niebieska Karta – A”

.....

(data wpływu formularza, podpis członka Zespołu Interdyscyplinarnego)

[1)] wpisać właściwe
[2)] numer PESEL wpisuje się, o ile danej osobie numer taki został nadany. W przypadku braku numeru PESEL jest konieczne podanie innych danych identyfikujących osobę
[3)] podkreślić rodzaje zachowań

Załącznik nr 6

„NIEBIESKA KARTA – B"

INFORMACJA DLA OSÓB DOZNAJĄCYCH PRZEMOCY DOMOWEJ

Co to jest procedura „Niebieskie Karty"?
Są to różne działania podejmowane w sytuacji podejrzenia lub stwierdzenia stosowania przemocy domowej na podstawie przepisów ustawy o przeciwdziałaniu przemocy domowej. Celem procedury „Niebieskie Karty" jest zatrzymanie przemocy domowej i udzielenie pomocy i wsparcia Tobie i Twoim najbliższym. Na skutek wszczęcia procedury „Niebieskie Karty" informacja dotycząca Twojej sytuacji zostanie przekazana do grupy diagnostyczno-pomocowej. Więcej informacji na temat dalszych działań uzyskasz podczas spotkania z członkami tej grupy, na które zostaniesz zaproszona/(y). W trakcie procedury członkowie grupy będą kontaktować się także z osobą, która przemoc stosuje.

Co to jest przemoc domowa?
Przemoc domowa to jednorazowe albo powtarzające się umyślne działanie lub zaniechanie, wykorzystujące przewagę fizyczną, psychiczną lub ekonomiczną, naruszające prawa lub dobra osobiste osoby doznającej przemocy domowej, w szczególności:

a) narażające tę osobę na niebezpieczeństwo utraty życia, zdrowia lub mienia,
b) naruszające jej godność, nietykalność cielesną lub wolność, w tym seksualną,
c) powodujące szkody na jej zdrowiu fizycznym lub psychicznym, wywołujące u tej osoby cierpienia lub krzywdę,
d) ograniczające lub pozbawiające tę osobę dostępu do środków finansowych lub możliwości podjęcia pracy lub uzyskania samodzielności finansowej,
e) istotnie naruszające prywatność tej osoby lub wzbudzające u niej poczucie zagrożenia, poniżenia lub udręczenia, w tym podejmowane za pomocą środków komunikacji elektronicznej.

Kto może być osobą doznającą przemocy domowej?

a) małżonek, także w przypadku gdy małżeństwo ustało lub zostało unieważnione, oraz jego wstępni (np. rodzice, dziadkowie, pradziadkowie), zstępni (np. dzieci, wnuki, prawnuki), rodzeństwo i ich małżonkowie,
b) wstępni i zstępni oraz ich małżonkowie,
c) rodzeństwo oraz ich wstępni, zstępni i ich małżonkowie,
d) osoba pozostająca w stosunku przysposobienia i jej małżonek oraz ich wstępni, zstępni, rodzeństwo i ich małżonkowie,
e) osoba pozostająca obecnie lub w przeszłości we wspólnym pożyciu oraz jej wstępni, zstępni, rodzeństwo i ich małżonkowie,
f) osoba wspólnie zamieszkująca i gospodarująca oraz jej wstępni, zstępni, rodzeństwo i ich małżonkowie,
g) osoba pozostająca obecnie lub w przeszłości w trwałej relacji uczuciowej lub fizycznej niezależnie od wspólnego zamieszkiwania i gospodarowania,
h) małoletni.

Najczęstsze formy przemocy domowej:

Przemoc fizyczna: bicie, szarpanie, kopanie, duszenie, popychanie, obezwładnianie i inne.

Przemoc psychiczna: izolowanie, wyzywanie, ośmieszanie, grożenie, krytykowanie, poniżanie i inne.

Przemoc seksualna: zmuszanie do obcowania płciowego, innych czynności seksualnych i inne.

Przemoc ekonomiczna: niełożenie na utrzymanie osób, wobec których istnieje taki obowiązek, niezaspokajanie potrzeb materialnych, niszczenie rzeczy osobistych, demolowanie mieszkania, wynoszenie sprzętów domowych i ich sprzedawanie i inne.

Przemoc za pomocą środków komunikacji elektronicznej: wyzywanie, straszenie, poniżanie osoby w Internecie lub przy użyciu telefonu, robienie jej zdjęcia lub rejestrowanie filmów bez jej zgody, publikowanie w Internecie lub rozsyłanie telefonem zdjęć, filmów lub tekstów, które ją obrażają lub ośmieszają i inne.

Inny rodzaj zachowań: zaniedbanie, niezaspokojenie podstawowych potrzeb biologicznych, psychicznych i innych, niszczenie rzeczy osobistych, demolowanie mieszkania, wynoszenie sprzętów domowych i ich sprzedawanie, pozostawianie bez opieki osoby, która z powodu choroby, niepełnosprawności lub wieku nie może samodzielnie zaspokoić swoich potrzeb, zmuszanie do picia alkoholu, zmuszanie do zażywania środków odurzających, substancji psychotropowych lub leków i inne.

WAŻNE

Prawo zabrania stosowania przemocy i krzywdzenia swoich bliskich. Jeżeli Ty lub ktoś z Twoich bliskich jest osobą doznającą przemocy domowej, nie wstydź się prosić o pomoc. Wezwij Policję, dzwoniąc na numer alarmowy 112. Prawo stoi po Twojej stronie!

Masz prawo do złożenia zawiadomienia o popełnieniu przestępstwa z użyciem przemocy domowej do Prokuratury, Policji lub Żandarmerii Wojskowej.

Możesz także zwrócić się po pomoc do podmiotów i organizacji realizujących działania na rzecz przeciwdziałania przemocy domowej.
Pomogą Ci:

- **Ośrodki pomocy społecznej** – w sprawach socjalnych, bytowych i prawnych.
- **Powiatowe centra pomocy rodzinie** – w zakresie prawnym, socjalnym, terapeutycznym lub udzielą informacji na temat instytucji lokalnie działających w tym zakresie w Twojej miejscowości.
- **Ośrodki interwencji kryzysowej i Ośrodki wsparcia** – zapewniając schronienie Tobie i Twoim bliskim, gdy doznajesz przemocy domowej, udzielą Ci pomocy i wsparcia w przezwyciężeniu sytuacji kryzysowej, a także opracują plan pomocy.
- **Specjalistyczne ośrodki wsparcia dla osób doznających przemocy domowej** – zapewniając bezpłatne całodobowe schronienie Tobie i Twoim bliskim, gdy doznajesz przemocy domowej, oraz udzielą Ci kompleksowej, specjalistycznej pomocy w zakresie interwencyjnym, terapeutyczno-wspomagającym oraz potrzeb bytowych.
- **Okręgowe ośrodki i lokalne punkty działające w ramach Sieci Pomocy Pokrzywdzonym Przestępstwem** – zapewniając profesjonalną, kompleksową i bezpłatną pomoc prawną, psychologiczną, psychoterapeutyczną i materialną.
- **Sądy opiekuńcze** – w sprawach opiekuńczych i alimentacyjnych.
- **Placówki ochrony zdrowia** – np. uzyskać zaświadczenie lekarskie o doznanych obrażeniach.
- **Komisje rozwiązywania problemów alkoholowych** – podejmując działania wobec osoby nadużywającej alkoholu.
- **Punkty nieodpłatnej pomocy prawnej** – w zakresie uzyskania pomocy prawnej.

Wykaz placówek funkcjonujących na Twoim terenie, udzielających pomocy i wsparcia osobom doznającym przemocy domowej

Uwaga: (dane wprowadza zespół interdyscyplinarny):

Lp.	Nazwa instytucji/organizacji	Adres instytucji/organizacji	Telefon	Adres e-mail

Możesz zadzwonić do:

- **Ogólnopolskiego Pogotowia dla Ofiar Przemocy w Rodzinie „Niebieska Linia" tel. 800 12 00 02** (linia całodobowa i bezpłatna), w poniedziałki w godz. 18^{00}–22^{00} można rozmawiać z konsultantem w języku angielskim, a we wtorki w godz. 18^{00}–22^{00} w języku rosyjskim. **Dyżur prawny tel. (22) 666 28 50** (linia płatna, czynna w poniedziałek i wtorek w godzinach 17^{00}–21^{00}) oraz **tel. 800 12 00 02** (linia bezpłatna, czynna w środę w godzinach 18^{00}–22^{00}). **Poradnia e-mailowa:** niebieskalinia@niebieskalinia.info. Członkowie rodzin z problemem przemocy i problemem alkoholowym mogą skonsultować się także przez **SKYPE: pogotowie.niebieska.linia** ze specjalistą z zakresu przeciwdziałania przemocy w rodzinie – konsultanci posługują się językiem migowym.
- **Ogólnokrajowej Linii Pomocy Pokrzywdzonym tel. +48 222 309 900** przez całą dobę można anonimowo

uzyskać informacje o możliwości uzyskania pomocy, szybką poradę psychologiczną i prawną, a także umówić się na spotkanie ze specjalistami w dowolnym miejscu na terenie Polski. Możliwe są konsultacje w językach obcych oraz w języku migowym.

- **Policyjny telefon zaufania dla osób doznających przemocy domowej nr 800 120 226** (linia bezpłatna przy połączeniu z telefonów stacjonarnych, czynna codziennie w godzinach od 9^{30} do 15^{30}, od godz. 15^{30} do 9^{30} włączony jest automat).

Załącznik nr 7

Rejestr zdarzeń

Lp.	Imię i nazwisko	Forma interwencji/powód	Data zgłoszenia